

Viața plină de aventuri a omului care a adus turismul enduro în România. După 15 ani în Peru a îndrăznit să revină în Banat FOTO

de [Stefan Both](#)

1/32

Sergio Moraru, povestea unui timișorean adevărat FOTO arhivă personală

S-a născut la Budapesta, a locuit până la 26 de ani în Timișoara, a emigrat în Germania, dar a stat 15 ani în Peru. În 1991 a revenit în orașul său de suflet, în calitate de cetățean german. Iată povestea unei vieți de om.

Sergio Morariu este unul din personajele pitorești ale Timișoarei. Deși are vârsta de 73 de ani, preocupările sale îl fac să fie mult mai tânăr. Poate fi văzut pe străzile orașului, la evenimente, festivaluri sau întâlniri mai mult sau mai puțin oficiale, cu aparatul de fotografiat la gât. Este una din pasiunile sale. Sergio Morariu a avut o viață plină de aventuri. S-a născut la Budapesta, a locuit primii 26 de ani în Timișoara, a emigrat apoi în Germania. A avea să trăiască 15 ani în Peru, avea să descopere frumusețile Americii de Sud. Nebănuitele cărări ale vieții l-au readus însă în Timișoara...

Este fondatorul EnduRoMania, fundația care aduce în Banat iubitorii de motociclism montan din toată Europa. Mai exact, este omul care a conceput turismul enduro în România. Este și persoana din spatele festivalului Internațional Grafitti/StreetArt din Timișoara - unde se întâlnesc artiști grafitti din toată lumea. Dar este și omul care a pus umărul la apariția primei agenții de dezvoltare regională. Sergio Morariu are cetățenie germană dar se consideră un timișorean, cu rădăcini în multe locuri.

Povestea sa începe, așa cum am spus, tocmai la Budapesta, în 1943. „**Bunicul meu a fost primar în Caransebeș, până în 1918. Se numea Bordan Octavian. A fost unul dintre cei mai longevivi primari din Caransebeș, timp de 12 ani. Bunica mea era o nemțoaică născută la Moscova. După 1918, bunicul a ajuns președintele Comunității de Avere Grănicerești. A stat acolo un an, după care s-a decis să se mute definitiv la Budapesta, împreună cu bunica. Nu le-a convenit stilul bizantino-latino-balcanic care s-a instaurat în Banat. Și s-au dus. S-a retras din viața politică. Mama mea tot la Budapesta s-a născut, dar ea locuia la Timișoara. Doar că atunci când era însărcinată, se urca în Orient Expres și mergea la Budapesta. Erau niște spitale mult mai bune, la fel ca și acum. Sora mea tot acolo s-a născut, în 1936, eu în 1943. Nu am stat acolo, după ce m-au născut s-au întors la Timișoara**”, spune Sergio Morariu.

La acea vreme, familia Morariu locuia pe strada Republicii. Tatăl său, alături de un unchi, dețineau, până la venirea comuniștilor, Industria Forestieră Mehadia.

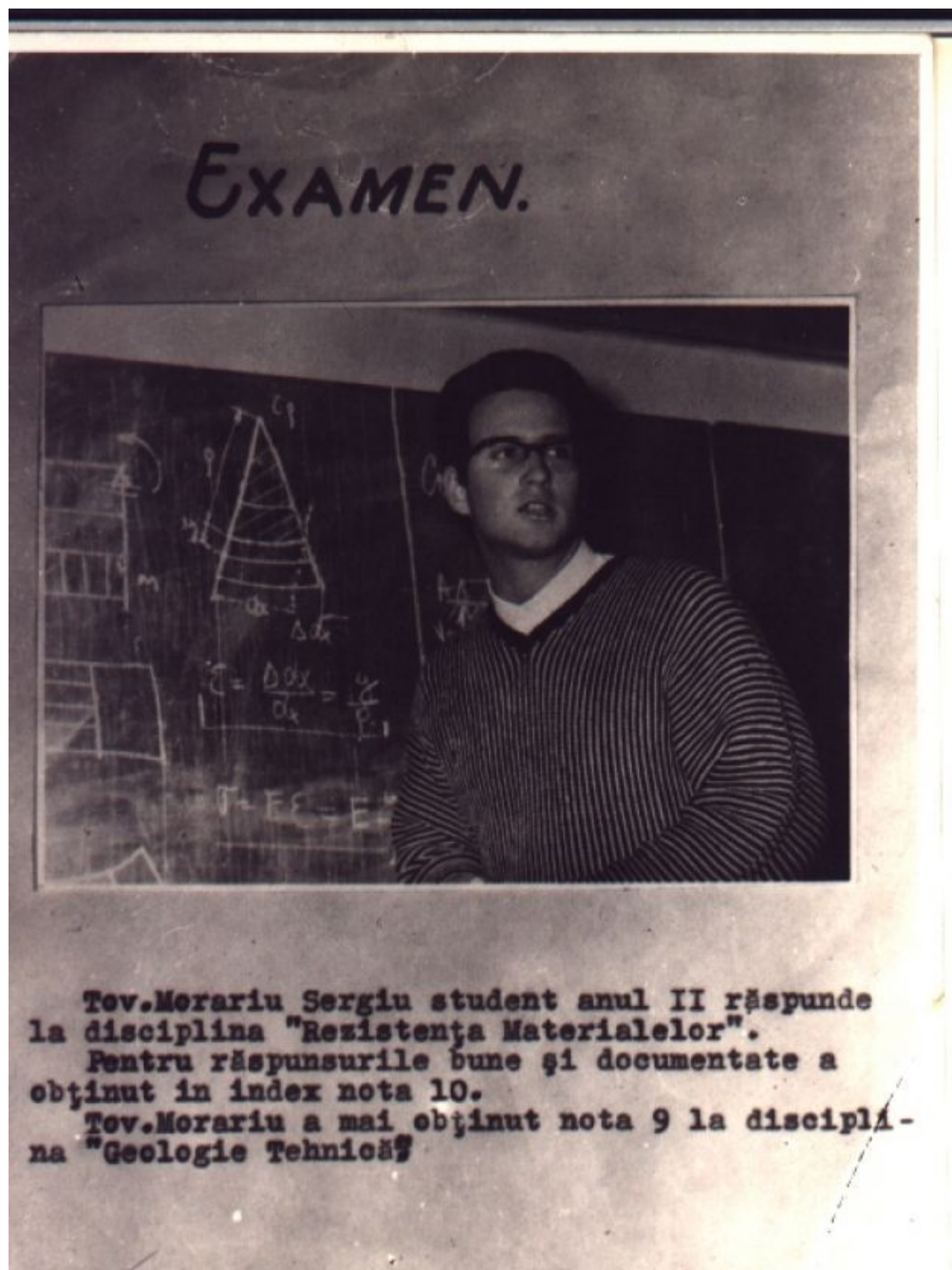

O fotografie din anul 1956

Micul Sergiu a învățat inițial la o școală generală din Piața Lahovary, dar liceul l-a făcut la Liceul nr.1. A urmat facultatea, la Construcții. A ales specializarea Hidrotehnică.

„Colegiul Bănățean, care se numea Liceul nr.1, era cel mai mare liceu din tot Banatul. Era un liceu foarte interesant, unde se predă în română, germană, maghiară și sârbă. Erau mulți sportivi de renume mondial. Cu an mai mare decât mine era Hans Gunther Smith, care a fost

cel mai bun jucător de handbal al Germaniei. Facultatea am făcut-o la Construcții. Am nimerit la Hidrotehnică și nu regret. Dacă aș fi pus din nou să aleg, tot Hidrotehnică aș alege”, a declarat Sergio Morariu.

În lotul național de judo

Făcea parte din gașca Phoenix-iștilor. Colegul său de an era Claudiu Rotaru, armonistul din Phoenix, dar era prieten și cu Bela Kamocsa, Nicu Covaci și Moni Bordeianu. „**Mergeam împreună la mare, mergeam la Reșița. Cel mai bun prieten mi-a fost Pilu Stefanovici, bateristul**”, a adăugat Morariu.

Primii trei ani de la terminarea facultății a lucrat la Direcția de Sistematizare, Arhitectură și Construcții, devenită mai târziu IPROTIM. „**Am lucrat la dezvoltarea alimenării cu apă și a canalizării din Timișoara și din mai multe localități din Banat. Aveam deja cunoștințe de**

calculatoare. Arătau un pic altfel. Un calculator minuscul, care avea un milionim din capacitatea unui smart-phone de azi, era cât mai multe dulapuri. Era o cameră plină. Am programat foarte mulți ani”, a mai spus Morariu.

- **Morariu în Bega, în apropierea Turnului de Apă din zona Iosefin**

Pe vremea aceea, una dintre puținele bucurii ale tinerilor era sportul. Sergiu a făcut o grămadă. „Făceam sport nu numai pentru că ne plăcea, dar mai primeam câte un echipament, câte o supraalimentație, mai plecam la București. Am început cu caiac, am făcut apoi înot, am jucat polo la ILSA, m-am apucat de baschet, mai făceam schi, mai jucam și handbal. Dar probabil că cel mai bine am făcut judo. Am fost în prima echipă națională olimpică a României. Erau începuturile judoului românesc. Olimpiada a văzut-o ca spectator, pentru că am plecat din România”, afirmă Morariu.

- **Sergio Morariu pe tatami. Era un judoca talentat**

Fuga în Germania

În 1970, cu judo-ul a ajuns în Cehoslovacia, la o competiție, la Praga. A fost momentul potrivit pentru a scăpa de comunism. Așa că a decis să fugă. A ajuns în Germania. La 26 de ani începea practic o nouă viață.

„A fost o schimbare mare în viața mea. Dintr-o dată am avut tot ce vroiam. După trei săptămâni am primit cetățenia, mama fiind nemțoaică. Pe soția mea am cunoscut-o la Muntele Mic, în România. Era o nemțoaică venită în Banat, în vacanță. Ne-am reîntâlnit în Germania și foarte rapid ne-am căsătorit. Socrul meu era directorul Școlii de Ingineri din Frankfurt”, a afirmat Sergio Morariu.

- **Sergio Morariu și soția nemțoaică Brigitte, la începutul mariajului**

S-a angajat la o firmă de inginerie în domeniul hidroelectric, astfel că a putut lucra tot în domeniul în care s-a pregătit la Timișoara.

„Când am intrat în firmă eram 50 de oameni, când am plecat erau peste 1.000. Mă fascina ideea să umblu prin lume. Așa că am cerut să fiu trimis pe unde e de lucru. Nu am plecat din România să rămân în Germania. Primul meu zbor la distanță a fost la Manila, în Filipine. În 1973, mi s-a oferit posibilitatea să plec în Peru. Puteam lucra ca inginer analist programator, la Lima”, a mai povestit Morariu.

Viața din Peru

A plecat pentru șase luni, dar avea să locuiască acolo 15 ani. Așa că din Sergiu a devenit Sergio.

„A fost o experiență extraordinară. Sudamericani sunt oarecum asemănători cu noi. A fost extrem de interesant. Lima este la malul mării, dar într-o oră jumătate cu mașina ești la aproape 5.000 de metri. Deși Peru e cam de șase ori cât România. Cel mai mult mi-a plăcut deșertul. Cel mai sec deșert din lume e în Peru, Atacama. Am participat la un proiect de cooperare internațională prin care Germania ajută Peru să își pună la punct sistemul de planificare electroenergetică, apoi am lucrat la optimizarea expansiunii sistemului electric național. Am stat un an și jumătate în Guatemala”, a completat Morariu.

Viață fericită în Peru

Afirmă că datorită meseriei, a ajuns să cunoască Peru mai bine decât România sau Germania. „Sistemul lor hidrografic este extrem de complex. Pe partea de vest e deșert, foarte repede ajungi în Anzi, la 7.000 de metri, au munți cu ghețari, cobori în amazonie, cel mai lung afluent al Amazonului izorește în Peru, apoi ai ieșire la Oceanul Pacific”, a mai declarat timișoreanul.

- **Cu motorul prin America de Sud**

Revenirea în Europa

Nu credea că se va mai întoarce vreodată în Europa. Destinul i-a pregătit altceva. A renunțat la Peru din cauza insecurității din zonă și s-a întors în Germania, în 1988.

„Mi-am construit o casă superbă, locuiam în afara orașului Lima, climatic era mult mai bine, spaniolă am învățat foarte repede. Fiica mea s-a născut în Frankfurt, dar a crescut în Peru, a făcut liceul la Lima. dacă este întrebată, spune că e peruancă. A lucrat 12 ani la Londra, doi ani la Roma, dar de opt ani e la Miami. Are 46 de ani și directoare la un grup hotelier german. Dar să revin, am decis să plec din Peru, pentru că au apărut probleme legate de siguranță. Erau grupări teroriste care răpeau, omorau. Era ceva foarte ciudat. Noi aveam răpiți și printre prieteni. Nu vroiam să îmbătrânesc acolo. Regret acum foarte mult clima de acolo, Europa e un dezastru din acest punct de vedere”, a mai adăugat Morariu.

Întoarcerea în România

La un an de la revenirea în Germania, avea să cadă comunismul în Europa de Est. Era șansa să revină în România, în orașul său de baștină.

„În România am mai fost în anul 1987, la întâlnirea de 20 de ani de la terminarea facultății. În 1991 am preluat un post de șef de proiecte din partea Guvernului German, am făcut școli profesionale în Timișoara, Arad și Sibiu. Apoi am devenit primul expert integrat ca și consilier din partea Guvernului German pentru administrația locală. Am administrat proiectele germane din zona de vest, de la Consiliul Județean Timiș”, a mai spus Morariu.

- Sergio Moraru alături de fiica sa Tanja

Prima agenție de dezvoltare regională

Una dintre cele mai intene activități ale lui Sergio Morariu a fost să lupte împotriva centralismului. Germania, care funcționează pe landuri, erau dispusă să susțină descentralizarea în România. În Timișoara se cerea regionalizare ca punct din Proclamația de la Timișoara, dar la aceea vreme, imediat după Revoluție, era imposibil. Sergio Morariu a pus umărul la apriția primei agenții de dezvoltare regionale din țară.

„Întâmplarea a făcut să vină o delegație a landului Renania de Nord-Westfalia, care a venit aici să vadă cum se poate face o agenție de dezvoltare economică regională. Președintele landului Renania de Nord-Westfalia era Johannes Rau, care a devenit apoi președintele Germaniei. Ei au făcut cea mai mare asistență economică și umanitară din partea Germaniei. Până în 1999, au cheltuit peste 60 de milioane de mărci, numai în Banat. E o chestiune care nu se știe. Consiliile Județene din Arad și Timiș, primăriile din Arad și Timișoara, camerele de comerț, s-au asociat și au inițiat prima agenție de dezvoltare economică regională din România. Dar Bucureștiu ne-a interzis! În 94-95, ei nu își imaginau că România va intra în Comunitatea Europeană, în NATO. Organizația ADR-Vest, prin care se implementează astăzi proiectele europene, s-a înființat de abia în 1999”, a povestit Sergio Moraru.

Apariția EnduRoMania

În anul 1995 a apărut EnduRoMania: un proiect prin care Sergio Morariu dorea dezvoltarea economiei din mediul rural, prin turism enduro, cu motocicliști. Era o premieră pentru România. De atunci, în Munții Banatului au ajuns mii de motocicliști din toată Europa. Sediul central EnduRoMania se află în localitatea Brebu Nou, din Caraș-Severin, unde Morariu a deschis și o pensiune cochetă.

„Cei mai mulți vin din Germania, apoi din Austria, Cehia, Polonia, Olanda, Elveția, Franța, Marea Britanie. Unii spun că nu se poate face turism pentru că nu avem infrastructură. Ei bine, există turiști care vin tocmai din cauza lipsei de infrastructură. Multă lume spune că vin aici pentru că la ei nu au voie. Dacă nu ar avea voie, nu ar avea motociclete. Nu mai au unde, pentru că totul e asfaltat, totul e pus la punct. Acest potențial pe care îl avem nu costă un ban”, a explicat Morariu, care a descoperit enduro în Peru, unde a fost chiar și campion național în această ramură a motociclismului.

Nu în cele din urmă, Sergio Morariu este în spatele Festivalului Internațional StreetArt Timișoara, care a apărut în 2011, tot dintr-un hobby de-al său, respectiv fotografierea desenelor de pe pereți. Festivalul este organizat împreună cu Corina Nani și Facultatea de Arte din Timișoara, iar de câțiva ani pereții goi, gri și triști din oraș au prin viață cu ajutorul spray-urilor artiștilor din toată lume.

[Sergio Morariu, omul care a adus EnduRoMania în Banat](#) 0

0 (0 voturi)

Vizionez mai târziu

